

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในช่วงปี 2542 ประเทศไทยได้เข้าสู่ภาวะวิกฤติทางเศรษฐกิจ โดยเริ่มต้นจากสถาบันการเงิน ก่อนจะลุกลามไปสู่ธุรกิจเกือบทุกประเภทในภาคเอกชน องค์กรและบุคลากรหลายฝ่ายพยายามเรียนรู้ ปรับตัว และหาแนวทางที่จะร่วมกันฟื้นฟูภาวะเศรษฐกิจ เพื่อบรรเทา วิกฤติการณ์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการพัฒนาองค์กรทางธุรกิจต่าง ๆ ที่เป็นกุญแจสำคัญในการขับเคลื่อนภาวะเศรษฐกิจของประเทศให้เข้มแข็งและยั่งยืน ในการศึกษา เรียนรู้ และปรับตัว จากภาวะเศรษฐกิจครั้งนี้ พบว่า ปัจจัยพื้นฐานในการพัฒนาองค์กรเพื่อตอบสนองสภาวะการแข่งขันและความเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในปัจจุบันอย่างมีประสิทธิภาพก็คือ ทรัพยากรมนุษย์ อันถือว่าเป็นทรัพยากรที่มีคุณค่าสูงสุดขององค์กร เนื่องจาก บุคลากรจะเป็นผู้กำหนดความเจริญก้าวหน้าหรือความล้มเหลวขององค์กร ฉะนั้น การพัฒนาองค์กร และแก้ไขปัญหายั่งยืนจึงต้องเริ่มต้นที่การพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ ความสามารถ และทักษะต่าง ๆ ที่จำเป็นในการทำงาน อันจะส่งผลต่อความสำเร็จขององค์กรต่อไป

อย่างไรก็ตาม ในอดีตที่ผ่านมา ประเทศไทยพยายามพัฒนาบุคลากรในประเทศ โดยลงทุนผลิตบุคลากรเพื่อให้จบการศึกษา และเข้าทำงานเป็นลูกจ้างตามบริษัทต่าง ๆ เท่านั้น การผลิตบุคลากรเช่นนี้อาจทำให้ประเทศไม่สามารถสร้างรากฐานความเจริญทางเศรษฐกิจให้กับประเทศได้อย่างดีเท่าที่ควร การพัฒนารากฐานที่ยั่งยืน ควรจะเริ่มต้นจากการส่งเสริมและเสริมสร้างบุคลากรให้เป็นผู้ประกอบการ เพราะการสร้างผู้ประกอบการ จะก่อให้เกิดธุรกิจใหม่ ๆ ซึ่งเป็นส่วนสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ทั้งนี้ ในการศึกษาประเทศที่มีความแข็งแกร่งทางเศรษฐกิจ เช่น สหรัฐอเมริกา อังกฤษ เยอรมัน อิตาลี พบว่า ประเทศเหล่านี้ล้วนแก้ไข ปัญหาเศรษฐกิจที่ตกต่ำด้วยการสนับสนุนให้ประชาชนหันมาเป็นผู้ประกอบการ และส่งเสริมให้เกิดธุรกิจขนาดย่อม รวมทั้งยังสร้างความเข้มแข็งให้กับผู้ประกอบการเหล่านี้ด้วย (สุสติ รุมาคม, 2544)

ในปัจจุบัน(พ.ศ. 2548-2549) ธุรกิจหรือบางครั้งเรียกว่า วิสาหกิจขนาดกลางและย่อม ภายในประเทศไทยนั้น มีทั้งธุรกิจการผลิต การค้าและการบริการ ซึ่งมีจำนวนทั้งสิ้นเกือบ 400,000 ราย คิดเป็นสัดส่วน ประมาณ ร้อยละ 90 ของธุรกิจทั้งหมดในประเทศ จะเห็นได้ว่า ธุรกิจขนาดกลาง และขนาดย่อมนี้มีบทบาทในการสร้างงาน สร้างรายได้ให้กับรัฐ และยังสามารถเสริมสร้างความ

คล่องตัวของระบบการเงินภายในประเทศ ทั้งยังเป็นจุดเริ่มต้นในการส่งเสริมบุคลากรในเรื่องของการลงทุน การเพิ่มทุนประสิทธิภาพ ทั้งเป็นแหล่งพัฒนาทักษะฝีมือสำหรับผู้ประกอบอาชีพต่าง ๆ ซึ่งจะเชื่อมโยงกับธุรกิจขนาดใหญ่อีกขึ้นหนึ่ง (สถาบันพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม, 2544)

ความก้าวหน้าของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมโดยเฉพาะธุรกิจขนาดย่อมที่เป็นหน่วยธุรกิจรากแก้ว ซึ่งก่อตัวจากการลงทุนด้วยเงินออมส่วนบุคคลของผู้ประกอบการเองจะส่งผลดีต่อประเทศไทยเป็นอย่างมาก เพราะช่วยให้เกิดการกระจายรายได้และความเจริญไปสู่ภูมิภาคมากขึ้น นอกจากนี้ ธุรกิจขนาดย่อมเป็นการประกอบกิจการที่มีสินทรัพย์ไม่เกิน 20 ล้านบาทและแรงงานไม่เกิน 50 คนตามความหมายของกระทรวงอุตสาหกรรม (2545) ที่ประสบความสำเร็จมีโอกาสที่จะขยายกิจการเป็นธุรกิจขนาดใหญ่ต่อไปได้ในอนาคต และส่งผลทำให้เศรษฐกิจดีขึ้น คนว่างงานลดจำนวนลง อีกทั้งช่วยยกระดับมาตรฐานการครองชีพและความเป็นอยู่ของประชาชนให้ดีขึ้นด้วย แต่อย่างไรก็ตามการดำเนินงานของธุรกิจขนาดย่อมให้ประสบผลสำเร็จได้ ผู้ประกอบการต้องมีความสามารถทางด้านการบริหารงาน มีการพัฒนาธุรกิจอย่างต่อเนื่องโดยใช้เทคนิคใหม่ ๆ ที่ถูกคิดค้นและดัดแปลงให้เหมาะสมกับธุรกิจของตน มีความเข้าใจและปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมนโยบายของรัฐ และความต้องการของผู้บริโภค ตลอดจนมีทักษะและความสามารถในการเป็นผู้นำ (สิวพร มั่นทุกานนท์, 2522)

ผู้บริหารธุรกิจขนาดย่อมมีบทบาทในการดำเนินงานต่างจากผู้บริหารธุรกิจขนาดใหญ่ ผู้ประกอบการธุรกิจขนาดย่อมส่วนใหญ่รับผิดชอบหลายด้าน ทั้งด้านบริหาร ด้านวางแผน ดำเนินงาน ด้านแสวงหาและติดต่อลูกค้า ด้านการจัดหาวัตถุดิบ ด้านจัดสรรทรัพยากรและควบคุมการผลิต ตลอดจนร่วมกิจกรรมด้านการขายและประชาสัมพันธ์ เป็นต้น ดังนั้นผู้ประกอบการธุรกิจขนาดย่อม จึงจำเป็นต้องมีความชำนาญในการปฏิบัติงานเกือบทุกหน้าที่ เพื่อความสำเร็จและความอยู่รอดขององค์กร ขณะที่ธุรกิจขนาดใหญ่มีการแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบและกระจายให้แก่ฝ่ายหรือแผนกต่าง ๆ แม้ว่าผู้บริหารบางแผนกจะขาดความสามารถก็จะไม่กระทบความสำเร็จขององค์กรมากเท่ากับการที่ผู้บริหารของธุรกิจขนาดย่อมไม่มีทักษะหรือขาดความสามารถในการจัดการ (ชูศักดิ์ จงธนะพิพัฒน์, 2542) ซึ่งความมีทักษะและความสามารถในการจัดการดังกล่าวนี้เรียกว่า ความเป็นผู้ประกอบการ (วุฒิชติ สุนทรสมัย, 2549)

ธุรกิจขนาดย่อมจำนวนมากต้องปิดกิจการ เนื่องจากประสบความล้มเหลวในการดำเนินงาน ร้อยละ 88 ของความล้มเหลวของธุรกิจขนาดย่อม เกิดจากผู้ประกอบการขาดทักษะในการบริหาร การเป็นผู้นำและการมองโอกาสทางธุรกิจ (Hodgetts & Karatko, 1986) ดังนั้น การที่ผู้ประกอบการจะประสบความสำเร็จในการดำเนินกิจการได้นั้น จำเป็นต้องมีความรู้ ทักษะ

ความสามารถในการบริหารธุรกิจที่ตนกำลังทำอยู่ เพราะจะสามารถบริหารจัดการธุรกิจได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตามที่ได้ตั้งเป้าหมายไว้ ซึ่งนอกจากนั้นต้องมีลักษณะบางประการที่แตกต่างจากบุคคลทั่วไป เช่น การพร้อมรับกับความเสี่ยง ความเชื่อมั่นในตนเอง ความต้องการความสำเร็จ การควบคุมตนเอง ความคิดสร้างสรรค์ และ ความมีมนุษยสัมพันธ์ เป็นต้น มากกว่าผู้ที่ไม่ได้ประกอบธุรกิจ ดังเช่น กลุ่มข้าราชการ และผู้ที่ประกอบอาชีพเป็นลูกจ้างบริษัท (ปราโมทย์ เจนการ, 2523) ทั้งนี้คงได้กล่าวแล้วว่าคุณสมบัติดังกล่าวนี้ เรียกว่า ความเป็นผู้ประกอบการ ซึ่งส่วนใหญ่ มิได้มีติดตัวมาตั้งแต่เกิด แต่เป็นผลมาจากการหล่อหลอมจากประสบการณ์ การเรียนรู้และการฝึกฝนด้วยตนเอง ดังได้กล่าวไว้แล้ว

ในปัจจุบันธุรกิจร้านอาหารเป็นธุรกิจที่สร้างรายได้ให้กับผู้ประกอบการอย่างมาก เนื่องจากธุรกิจร้านอาหารเป็นธุรกิจที่ผลิตและบริการ “อาหาร” ซึ่งเป็นหนึ่งในปัจจัยสี่ที่จำเป็นสำหรับการดำเนินชีวิต ประกอบกับรูปแบบในการดำเนินชีวิตของคนในปัจจุบันเปลี่ยนแปลงไปจากอดีต ซึ่งให้เวลาส่วนใหญ่กับการทำงาน และเน้นความสะดวกสบายจึงลดเวลาในการประกอบอาหารเองโดยหันไปนิยมใช้บริการร้านอาหารกันมากขึ้น นอกจากนี้ธุรกิจร้านอาหารยังเป็นธุรกิจที่ผลิตอาหาร ซึ่งเป็นสินค้าและก็ยังเกี่ยวข้องกับการบริการ โดยเฉพาะหากร้านอาหารใดอยู่ในทำเลที่ตั้งเป็นแหล่งท่องเที่ยวแล้วยิ่งมีบทบาทในการเพิ่มความสะดวกในการตอบสนองความต้องการของผู้อยู่อาศัยในย่านนั้น ๆ และยังสามารถสนองความต้องการแก่นักท่องเที่ยว จึงทำให้ร้านอาหารเป็นธุรกิจที่มีความสำคัญในการสนับสนุนอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของประเทศไทย ด้วยเอกลักษณ์ของอาหารไทยที่มีรสชาติโดดเด่น จึงทำให้การบริการอาหารไทยกลายเป็นจุดดึงดูดและสร้างความประทับใจให้แก่นักท่องเที่ยวทั้งคนไทยและชาวต่างชาติเป็นอย่างมาก

จากการศึกษาและการสัมภาษณ์นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่เดินทางมาเที่ยวประเทศไทย ในปี 2541 พบว่าอาหารไทยเป็นปัจจัยในลำดับ 2 ที่นักท่องเที่ยวรู้สึกประทับใจจากการเดินทางมาประเทศไทย รองมาจากความรู้สึกประทับใจแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ (บุญบา และภัสวดี, 2541) และรายงานผลการศึกษาของสถาบันบัณฑิตบริหารธุรกิจศศินทร์ (2541) พบว่านักท่องเที่ยวต่างชาตินิยมทานอาหารไทยเป็นอาหารที่มีรสชาติดีเป็นอันดับ 4 เมื่อเทียบกับอาหารนานาชาติทั่วโลก นอกจากนี้รัฐยังมีนโยบายในการผลักดันให้ประเทศไทยเป็น “ครัวของโลก” ซึ่งหมายถึง ต้องการให้ประเทศไทยสามารถเป็นผู้ส่งออกสินค้าอาหารรายใหญ่ 1 ใน 5 ของโลก และผลักดันให้ใช้วัตถุดิบ เครื่องปรุงต่าง ๆ ในการผลิตอาหารไทย รวมทั้งสนับสนุนการเปิดธุรกิจร้านอาหารไทยในต่างประเทศ (สถาบันอาหาร, 2549) ดังนั้นปัจจัยเหล่านี้จึงช่วยส่งเสริมการขยายธุรกิจด้านร้านอาหารให้ประสบผลสำเร็จ ทั้งด้านยอดขาย สร้างรายได้และกำไร ตลอดจนสามารถสร้างความประทับใจ ในรสชาติอาหารและการบริการ ซึ่งทำให้กิจการร้านอาหารไทยที่ส่วนใหญ่

ทำเป็นกิจการอย่างง่าย ๆ ในลักษณะกิจการขนาดเล็ก โดยเปิดบริการขายอาหารและเครื่องดื่ม กระจายอยู่ทั่วประเทศซึ่งมีการเจริญเติบโตและขยายตัวอย่างยั่งยืน

เมืองพัทยา จังหวัดชลบุรีเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญและมีชื่อเสียงมากอีกแห่งหนึ่งของ ประเทศไทย ที่มีนักท่องเที่ยวทั้งคนไทยและชาวต่างชาติหลั่งไหลเข้ามาท่องเที่ยวเป็นจำนวนมากในแต่ละปี ดังนั้นอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องและสนับสนุนการท่องเที่ยวได้แก่ การคมนาคมขนส่ง ร้านขายของ ที่ระลึก และธุรกิจร้านอาหารจึงมีโอกาสเจริญเติบโตสูงขึ้น โดยมีผู้ประกอบการจำนวนมากหันมาลงทุนทำธุรกิจในเมืองพัทยา ซึ่งก็รวมทั้งธุรกิจร้านอาหารซึ่งเป็นอีกธุรกิจหนึ่งที่มีการเติบโตและมีภาวะการแข่งขันกันอย่างรุนแรง ส่งผลให้ธุรกิจร้านอาหาร ในเมืองพัทยามีคู่แข่งทั้งทางตรงและทางอ้อมอย่างมากมาย ดังนั้นผู้ประกอบการร้านอาหารจึงต้องมีการเตรียมความพร้อมและมีระบบการจัดการที่เอื้อต่อการรองรับความต้องการของนักท่องเที่ยวที่หลากหลาย ร้านอาหารในเมืองพัทยาก็มีการให้บริการอาหารหลากหลายรูปแบบ ทั้งอาหารทะเล อาหารไทย อาหารนานาชาติ อาหารพื้นเมือง และอาหารจานเดียว ซึ่งผู้ประกอบการบางรายที่สามารถอยู่รอดและขยายกิจการอย่างกว้างขวางได้ จากผลการประกอบการที่คุ้มค่าในขณะที่มีผู้ประกอบการร้านอาหารในเมืองพัทยากว่าหนึ่งไม่สามารถดำเนินธุรกิจต่อไปได้ ซึ่งอาศัยความสามารถ ทักษะการจัดการที่เกิดจากตัวผู้ประกอบการเองและประสบการณ์ที่สั่งสมมายาวนาน เรียกว่า ความเป็นผู้ประกอบการ

การวัดผลสำเร็จในการประกอบธุรกิจนั้น สามารถวัดได้หลายอย่าง แต่ในการวิจัยครั้งนี้จะวัดผลสำเร็จของธุรกิจด้วยผลประกอบการ โดยใช้เครื่องมือทางการจัดการที่เรียกว่า Balanced Scorecard ซึ่งเป็นกลยุทธ์ในการบริหารงานสมัยใหม่และได้รับความนิยมไปทั่วโลก รวมทั้งประเทศไทย ซึ่งการวัดระบบนี้จะวัดอยู่ 4 ด้าน คือ ด้านการเงิน ด้านลูกค้า ด้านกระบวนการจัดการภายในองค์กร และสุดท้าย คือ ด้านการเรียนรู้และการเติบโตขององค์กร โดยการวัดระบบนี้เพื่อที่ผู้บริหารขององค์กรจะได้รับรู้ถึงจุดอ่อนและความไม่ชัดเจนของการบริหารงานที่ผ่านมา รวมทั้งจะช่วยให้สามารถกำหนดกลยุทธ์ในการจัดการได้อย่างชัดเจน โดยดูจากผลของการวัดค่าได้จากทั้ง 4 ด้าน

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อความเป็นผู้ประกอบการและผลประกอบการของร้านอาหารขนาดเล็ก ในเขตเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานในการประยุกต์ใช้เพื่อการพัฒนาผู้ประกอบการร้านอาหารขนาดเล็ก รวมทั้งส่งเสริมให้ผู้ประกอบการรายใหม่ ๆ ที่สนใจจะประกอบธุรกิจประเภทนี้ให้มีโอกาสตรวจสอบคุณสมบัติของตนเองเพื่อเปรียบเทียบกับของผู้ประกอบการเดิมที่สามารถจัดการธุรกิจขนาดเล็กให้อยู่รอดและเติบโตได้ ทำให้ทราบถึงจุดเด่นและจุดด้อยของตนเอง ตลอดจนเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาทักษะ ความรู้ และความสามารถให้เหมาะสมกับธุรกิจ อีกทั้งเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาและยกระดับขีด-

ความสามารถในการแข่งขันของผู้ประกอบการ ให้สามารถตอบสนองการให้บริการแก่ลูกค้าและสร้างความพึงพอใจสูงสุดในธุรกิจนี้ต่อไป

วัตถุประสงค์ในการศึกษา

1. เพื่อศึกษาปัจจัยส่วนบุคคล ที่ส่งผลต่อความเป็นผู้ประกอบการของร้านอาหารขนาดย่อม ในเขตเมืองพัทยา
2. เพื่อศึกษาปัจจัยในการดำเนินกิจการที่ส่งผลต่อผลประกอบการของร้านอาหารขนาดย่อม ในเขตเมืองพัทยา
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความเป็นผู้ประกอบการกับผลประกอบการของร้านอาหารขนาดย่อม ในเขตเมืองพัทยา

สมมุติฐานในการวิจัย

1. ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ประกอบการส่งผลต่อความเป็นผู้ประกอบการร้านอาหารขนาดย่อม ในเขตเมืองพัทยา แตกต่างกันดังนี้
 - 1.1 ผู้ประกอบการที่มีเพศต่างกันมีความเป็นผู้ประกอบการร้านอาหารขนาดย่อมแตกต่างกัน
 - 1.2 ผู้ประกอบการที่มีอายุต่างกันมีความเป็นผู้ประกอบการร้านอาหารขนาดย่อมแตกต่างกัน
 - 1.3 ผู้ประกอบการที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความเป็นผู้ประกอบการร้านอาหารขนาดย่อมแตกต่างกัน
 - 1.4 ผู้ประกอบการที่มีภูมิลำเนาทางครอบครัว และมีภูมิลำเนาเดิมต่างกันมีความเป็นผู้ประกอบการร้านอาหารขนาดย่อมแตกต่างกัน
 - 1.5 ผู้ประกอบการที่มีประสบการณ์ทำงานเดิม และมีระยะเวลาการทำงานก่อนประกอบธุรกิจของตนเองต่างกันมีความเป็นผู้ประกอบการร้านอาหารขนาดย่อมแตกต่างกัน
2. ปัจจัยในการดำเนินกิจการของผู้ประกอบการส่งผลต่อผลประกอบการของร้านอาหารขนาดย่อม ในเขตเมืองพัทยา แตกต่างกันดังนี้
 - 2.1 ผู้ประกอบการที่มีประเภทของกิจการต่างกันส่งผลต่อผลประกอบการแตกต่างกัน
 - 2.2 ผู้ประกอบการที่มีลักษณะกิจการต่างกันส่งผลต่อผลประกอบการแตกต่างกัน
 - 2.3 ผู้ประกอบการที่มีระยะเวลาดำเนินกิจการต่างกันส่งผลต่อผลประกอบการ

แตกต่างกัน

2.4 ผู้ประกอบการที่มีทุนจดทะเบียนต่างกัน ส่งผลต่อผลประกอบการแตกต่างกัน

2.5 ผู้ประกอบการที่มีจำนวนพนักงาน ต่างกันส่งผลต่อผลประกอบการแตกต่างกัน

2.6 ผู้ประกอบการที่มีประเภทของลูกค้าส่วนใหญ่ต่างกันส่งผลต่อผลประกอบการ

แตกต่างกัน

2.7 ผู้ประกอบการที่มีประเภทของอาหารส่วนใหญ่ต่างกันส่งผลต่อผลประกอบการ

แตกต่างกัน

3. ความเป็นผู้ประกอบการมีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลประกอบการของร้านอาหารขนาดย่อม ในเขตเมืองพัทยา

ขอบเขตการศึกษา

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความเป็นผู้ประกอบการและผลประกอบการของร้านอาหารขนาดย่อม ในเขตเมืองพัทยา

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้ประกอบการร้านอาหารขนาดย่อม ในเขตเมืองพัทยา ซึ่งเป็นร้านอาหารที่มีจำนวนพนักงานทั้งประจำและชั่วคราวไม่เกิน 50 คน หรือมีมูลค่าสินทรัพย์ถาวรไม่เกิน 20 ล้านบาท มีใบอนุญาตเป็นสถานประกอบการ และต้องมีสิ่งปลูกสร้างที่สามารถมองเห็นได้ชัดเจน มีชื่อร้านและดำเนินธุรกิจมาไม่ต่ำกว่า 1 ปีนับจากปี 2548 โดยเป็นธุรกิจที่ได้เข้าร่วมเป็นสมาชิก “ชมรมร้านอาหารเมืองพัทยา” ร้านอาหารที่เข้าร่วม “โครงการ Clean Food Good Taste” และร้านอาหารที่ได้ลงวารสารเพื่อการประชาสัมพันธ์จังหวัดชลบุรี เดือนตุลาคม ปี 2548 มีจำนวนร้านอาหาร 90 ร้าน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยทำการสุ่มอย่างง่ายจากกลุ่มประชากร โดยใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งเขตพื้นที่เพื่อให้กลุ่มตัวอย่างมีการกระจายไปแต่ละกลุ่ม คือ เขตพัทยา 3 เขต ได้แก่ พัทยาเหนือ พัทยากลาง และพัทยาใต้ ซึ่งมีพื้นที่โดยประมาณ ดังนี้ พัทยาเหนือมีพื้นที่ 12 ตารางกิโลเมตร มีจำนวน 34 ร้าน พัทยากลางมีพื้นที่ 7 ตารางกิโลเมตรมีจำนวน 12 ร้าน และพัทยาใต้ 11 ตารางกิโลเมตร มีจำนวน 27 ร้าน

2. ตัวแปรที่ศึกษา

2.1 การศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลและปัจจัยในการดำเนินกิจการที่ส่งผลต่อความเป็นผู้ประกอบการและผลประกอบการของร้านอาหารขนาดย่อม ในเขตเมืองพัทยาได้แก่

2.1.1 ตัวแปรอิสระ คือ ปัจจัยส่วนบุคคลและปัจจัยในการดำเนินกิจการ

2.1.1.1 ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา

ภูมิหลังทาง ครอบครัว และประสบการณ์ทำงานเดิม

2.1.1.2 ปัจจัยในการดำเนินกิจการ ได้แก่ ประเภทของกิจการ ลักษณะของกิจการ ระยะเวลาดำเนินกิจการ พუნจตะเบียนของกิจการ จำนวนพนักงาน ประเภท-ลูกค้า และประเภทอาหาร

2.1.2 ตัวแปรตาม คือ ความเป็นผู้ประกอบการธุรกิจขนาดย่อม และผลประกอบการ

2.2 การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความเป็นผู้ประกอบการกับผลประกอบการของร้านอาหารขนาดย่อม ในเขตเมืองพัทยา

2.2.1 ตัวแปรอิสระ คือ ความเป็นผู้ประกอบการธุรกิจขนาดย่อม

2.2.2 ตัวแปรตาม คือ ผลประกอบการ

3. ข้อจำกัดในการทำวิจัย

ปัญหาและอุปสรรคจากการเก็บข้อมูลที่ไม่ได้รับความกรุณาจากผู้ประกอบการ ในการที่จะให้ข้อมูลที่เป็นความจริงและเป็นประโยชน์แก่การทำการวิจัย เนื่องจากผู้ประกอบการส่วนใหญ่กลัวข้อมูลของสถานประกอบการรั่วไหล ซึ่งอาจจะมีผลต่อการประกอบกิจการและต่อคู่แข่ง

นิยามศัพท์เฉพาะ

ความเป็นผู้ประกอบการ หมายถึง ลักษณะของผู้ประกอบการที่เป็นปัจจัยสำคัญ อันจะส่งผลถึงความสำเร็จในการดำเนินธุรกิจ 7 ประการ คือ

1. ความสำเร็จในการริเริ่มและการขยายธุรกิจ
2. การริเริ่มสิ่งใหม่ ๆ กับธุรกิจ
3. การรับรู้การควบคุมตนเอง
4. การรับรู้การยอมรับทางธุรกิจ
5. มุมมองทางธุรกิจ
6. การยอมรับความเสี่ยง/ ความไม่แน่นอน
7. ความเป็นอิสระ

ผู้ประกอบการ หมายถึง ผู้ที่รวบรวมปัจจัยการผลิตต่าง ๆ อันได้แก่ ทุน ที่ดิน แรงงาน มาผสมผสานทำให้เกิดการผลิตและบริการ และเป็นผู้ที่ต้องยอมรับโดยตรงต่อความเสี่ยงและความไม่แน่นอนจากการดำเนินกิจการ อีกทั้งยังเป็นผู้ดำเนินการนำพากิจการให้บรรลุจุดหมายในด้านกำไรและการเติบโต โดยแสวงหาโอกาสจากสภาพแวดล้อมที่กิจการเผชิญอยู่ภายใต้ทรัพยากรที่จำกัด

ร้านอาหารขนาดย่อม หมายถึง ร้านที่ขายอาหารข้าวราดแกง และอาหารตามสั่ง โดยจำหน่ายอาหารและ เครื่องดื่ม ในลักษณะให้บริการที่ร้าน และ ประชุมสำเร็จนำกลับไปรับประทานที่บ้าน ซึ่งเป็นธุรกิจที่ดำเนินกิจการอิสระโดยมีผู้บริหารเป็นเจ้าของกิจการเอง และมีจำนวนพนักงานไม่เกิน 50 คน และมีมูลค่าสินทรัพย์ถาวรไม่เกิน 20 ล้านบาท

ปัจจัยส่วนบุคคล หมายถึง คุณลักษณะต่าง ๆ ของผู้ประกอบการ อันได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ภูมิหลังทางครอบครัว และประสบการณ์ทำงานเดิม

ปัจจัยในการดำเนินกิจการ หมายถึง ปัจจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินธุรกิจ ได้แก่ ประเภทของกิจการ ลักษณะของกิจการ ระยะเวลาดำเนินกิจการ ทุนจดทะเบียนของกิจการ จำนวนพนักงาน ประเภทลูกค้า และประเภทอาหาร

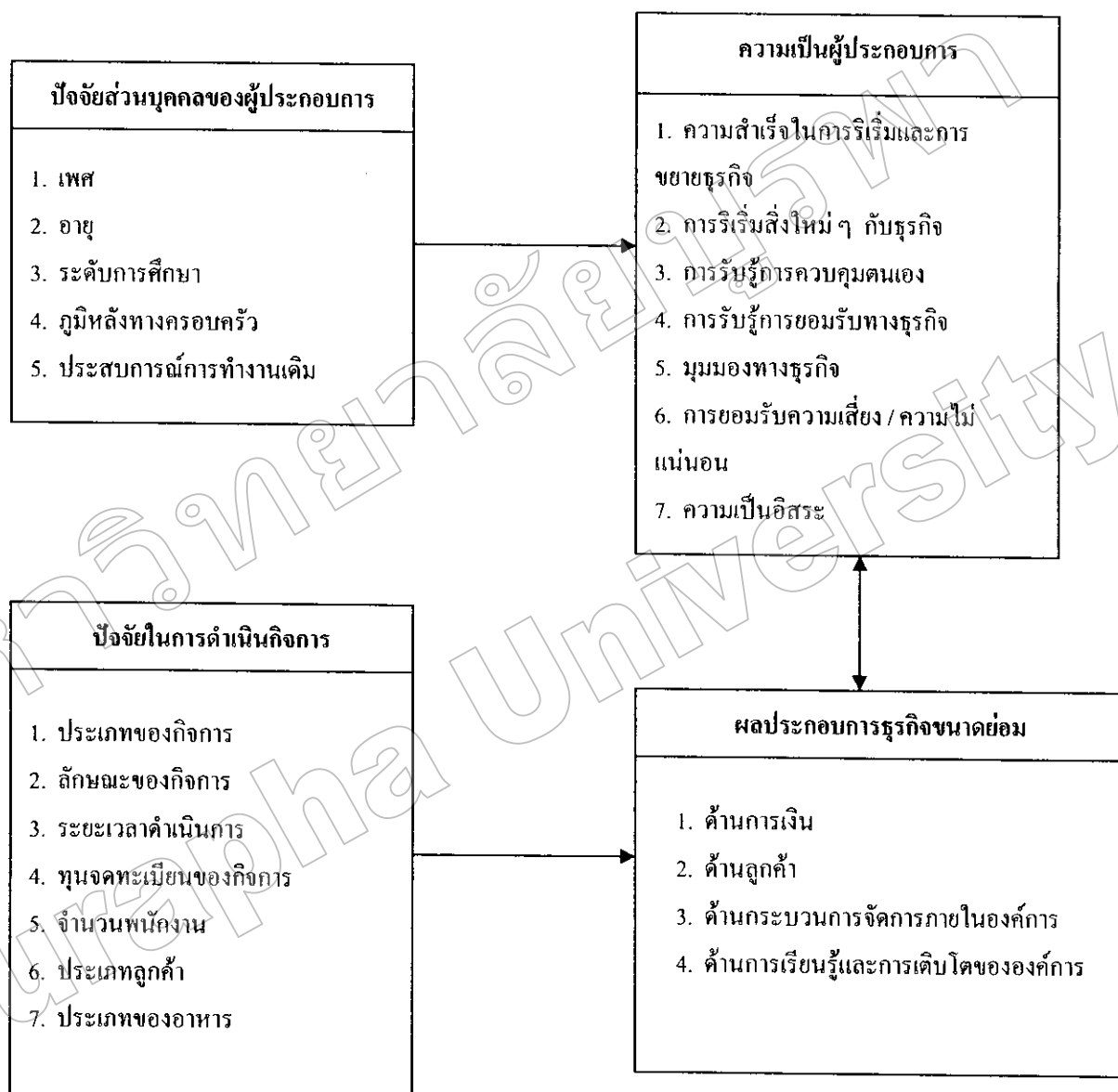
ผลประกอบการ หมายถึง ตัวบ่งชี้ที่ใช้วัดระดับความสำเร็จ เป็นเครื่องมือที่ใช้ในการถ่ายทอดและแปลงวิสัยทัศน์ลงไปสู่เป้าหมายในระดับต่าง ๆ จนถึงการปฏิบัติงาน รวมทั้งใช้เป็นเครื่องมือในการควบคุมและติดตามผลการดำเนินงานทางธุรกิจในทุกขั้นตอน ซึ่งมีอยู่ 4 ด้านด้วยกัน คือ

1. ด้านการเงิน เป็นมุมมองที่เกี่ยวข้องกับการได้กำไรหรือขาดทุนขององค์กร ซึ่งด้านการเงินนี้สามารถแบ่งแนวทางในการวัด คือ การเพิ่มขึ้นของรายได้ ยอดขาย กำไร การลดลงของต้นทุนและประสิทธิภาพในการดำเนินงานที่เพิ่มขึ้น ผลตอบแทนจากการลงทุน
2. ด้านลูกค้า เป็นการสร้างความรับรู้ในกลุ่มลูกค้า ส่วนแบ่งทางการตลาด (Market Share) การแสวงหาลูกค้าใหม่ การรักษาลูกค้าเก่า ความพึงพอใจของลูกค้า และกำไรที่เกิดขึ้นจากลูกค้าแต่ละราย
3. ด้านกระบวนการจัดการภายในองค์กร เป็นไปอย่างสอดคล้องและเกื้อหนุนต่อการหารายได้ จึงทำให้การวัดในด้านนี้ คือ ความสามารถในการดำเนินนวัตกรรม และกระบวนการในการจัดการ เช่น คุณภาพของสินค้าและบริการ อัตราการใช้พนักงาน ระยะเวลาที่ใช้ในการให้บริการลูกค้า และต้นทุนที่ใช้ในการดำเนินการทั้งหมด
4. ด้านการเรียนรู้และการเติบโตขององค์กร เป็นการเพิ่มขีดความสามารถของพนักงาน การสร้างความพึงพอใจในการทำงานของพนักงาน การรักษาพนักงานที่มีคุณภาพไว้ในองค์กร อัตราการหมุนเวียนของพนักงาน ผลผลิตและประสิทธิภาพของพนักงาน เช่น การฝึกอบรมให้กับพนักงานทั้งภายในและภายนอกองค์กร

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทราบถึงปัจจัยส่วนบุคคล ที่ส่งผลต่อความเป็นผู้ประกอบการร้านอาหารขนาดย่อม ในเขตเมืองพัทยา
2. ทราบถึงปัจจัยในการดำเนินกิจการที่ส่งผลต่อผลประกอบการของร้านอาหารขนาดย่อม ในเขตเมืองพัทยา
3. ทราบถึงความสัมพันธ์ระหว่างความเป็นผู้ประกอบการกับผลประกอบการของร้านอาหารขนาดย่อม ในเขตเมืองพัทยา
4. เพื่อนำผลการศึกษาที่ได้เป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับผู้ประกอบการ และเป็นแนวทางในการพัฒนาส่งเสริมความเป็นผู้ประกอบการให้มีประสิทธิภาพและประสบความสำเร็จในธุรกิจร้านอาหารขนาดย่อม

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพที่ 1-1 กรอบแนวคิดในการวิจัย